nieuws

Antibioticagebruik bij melkvee gehalveerd door sneltest op uierinfecties

nieuws

Na een jaar testen op de eigen proefboerderij, is het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en voedingsonderzoek (ILVO) erin geslaagd het antiobioticagebruik tijdens het droogzetten van melkvee halveren. Het droogzetten van melkvee is de periode waarin het melken van een koe wordt gestopt, voorafgaand aan de verwachte kalving en de volgende melkproductieperiode. Deze halvering haalde ILVO door sneltesten te gebruiken waarbij kiemen die wijzen op een uierinfectie zeer vlug gedetecteerd kunnen worden. Met het resultaat van de test kan er dan beoordeeld worden of de koe al dan niet een antibioticabehandeling moet krijgen.

6 MEI 2024

Lees meer over:
melkvee
antibiotica
onderzoek

Hoewel de melkveehouderij geen grootgebruiker is van antibiotica, zet de sector toch in op verdere reductie van het gebruik. “Beredeneerd en selectief inzetten van uiertubes vormt hierbij een belangrijke basis”, aldus ILVO. Deze tubes met antibiotica in worden gebruikt bij de behandeling of preventie van klinische uierinfecties, ook bekend als mastitis tijdens de droogzetting van melkvee.
Standaard wordt er al per koe beslist of ze met of zonder antibiotica wordt drooggezet op basis van mastitisgevallen in het verleden, en de gezondheid van de uier in de laatste maanden van de lactatie. Bij koeien zonder uierproblemen gebeurt de droogzetting al vaak zonder antibiotica. In het kader van het VLAIO-project ‘On Practice Culture’ onderzocht ILVO met UGent, Hooibeekhoeve en DGZ-MCC of deze behandelstrategie voor niet-ernstige klinische mastitis nog verfijnd kan worden met sneltesten die kiemen in melkstalen al na 18 tot 24 uur kunnen determineren. Hiervoor werd in het eigen proefbedrijf begin 2023 gestart met een nieuw protocol om selectief droog te zetten.

Nieuw protocol aan de hand van sneltesten

Concreet wordt in het nieuw protocol voor elke koe een melkstaal genomen, één week voor het droogzetten van alle uierkwartieren. Dat staal wordt getest op verhoogd celgetal, wat kan wijzen op uierontsteking en een verminderde kwaliteit van melk. Bij koeien met een verhoogd tankcelgetal, wordt een sneltest gebruikt om de kiemen te detecteren en te identificeren. Als er geen

bacteriegroei is of het betreft een minder gevaarlijke bacterie, dan wordt de koe zonder antibiotica drooggezet. Als er besmetting is met verschillende soorten of gevaarlijke bacteriën, dan wordt de koe wel met antibiotica behandeld tijdens de droogzetting.
“Koeien met een voorgeschiedenis van uierontsteking, worden ondanks negatieve stalen wel standaard met antibiotica drooggezet”, duidt ILVO. “De test om een verhoogd celgetal op te sporen in melkstalen, blijkt immers onvoldoende gevoelig om uierkwartieren met licht verhoogd celgetal te detecteren.” Dit leidde tijdens het testjaar 2023 op het melkveebedrijf van ILVO tot een lichte verhoging in het aantal mastitisgevallen en van het gemiddeld tankcelgetal, waarna het protocol voor koeien met een risicovolle voorgeschiedenis weer werd aangepast.
Na een jaar selectief het melkvee met of zonder antibiotica droog te zetten na kiemdetectie blijkt het antibioticagebruik op het melkveebedrijf van ILVO drastisch gedaald. Ten opzichte van het gemiddeld verbruik van uiertubes met antibiotica van 2020 tot en met 2022 lag het verbruik ervan in 2023 zo’n 50 procent lager, terwijl het aantal mastitisgevallen en het tankcelgetal op een vergelijkbaar niveau bleven.

nieuws

Vlaamse melkkoe krijgt 7,6 dagen per jaar antibiotica

7 JANUARI 2016

Oefening vereist

In het onderzoeksproject wordt ook onderzocht hoe een correcte kiemdetectie vlot georganiseerd kan worden. Want de ILVO-aanpak is gebaseerd op een hele reeks wetenschappelijke studies uitgevoerd in onder andere de VS, Canada, Nieuw-Zeeland, Nederland en Duitsland. In deze studies, waarin vele duizenden dieren werden opgenomen, werden de sneltesten telkens door de melkveehouder zelf uitgevoerd op de melkveebedrijven. De detectie moet immers snel, maar zeker ook correct uitgevoerd worden. Het gemiddelde aantal niet-ernstige klinische mastitisgevallen per maand is op een goed draaiend maar gemiddeld of klein Vlaams melkveebedrijf echter vrij laag.
“Het nemen en verwerken van de melkstalen vergt heel wat technische kennis en voldoende routine bij het uitvoeren van de verschillende handelingen is zeker aangewezen”, laat ILVO weten. “Ervaring in de praktijk toont aan dat, zelfs na een grondige opleiding, heel wat oefening nodig is om voldoende bruikbare resultaten te genereren. Bij veel Vlaamse melkveebedrijven kan er onvoldoende routine opgebouwd worden door de melkveehouder om de sneltesten zelf uit te voeren. Daarom is het belangrijk om de sneltesten dan door de dierenartsenpraktijk te laten uitvoeren."

Potentieel is groot

“Een correct opgesteld en uitgevoerd protocol waarbij snel getest kan worden op niet-ernstige mastitis, kan het antibioticagebruik in de melkveehouderij verder reduceren zonder de gezondheid van de koeien of de melkproductie aan te tasten”, concludeert ILVO. “Een goede opleiding en secure aanpak bij het nemen van de melkstalen verhogen de betrouwbaarheid van de sneltest. Verzamelen van de melkstalen van meerdere melkveebedrijven en centraal verwerken in een dierenartsenpraktijk lijkt een geschikte manier om tot goede resultaten te komen.”
Op dinsdag 28 mei organiseert ILVO haar eigen pop-up zomerbar: het Melkvee Café, waar doelgericht en efficiënt kennis vergaard kan worden over de hete hangijzers in de melkveehouderij.

Uitgelicht

Recorddaling van verkoop en gebruik van antibiotica in diergeneeskunde

nieuws

De verkoop van antibiotica in de diergeneeskunde daalde vorig jaar met een vierde ten opzichte van 2021. Bijna alle doelstellingen van het Antbioticumconvenant dat in 2024 ten...

27 JUNI 2023

Lees meer

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada